

Una qüestió inquietant

Donant voltes al magí aquests darrers dies dessorre la dissortada mort del jove Masseguer, qui traspessà tanca en son pis del carrer de Ricoma, encenent son llit i asfixiant-se, a conseqüència de un estat de depauperació orgànica qui li enmenà el desequilibri mental sots forma de deliri de persecució, ens trobem tot d'una amb una revista psiquiàtrica que incereix una notable estadística dels alienats ingressats en el Manicomi de Sant Boi de Llobregat, a càrrec de la Beneficència provincial, procedents de totes les comarques de Catalunya, durant els anys 1912-1921. D'aquesta estadística n'extraïem les següents dades: alienats de la ciutat de Barcelona ingressats en aquest període de 10 anys: 641. Alienats de la comarca del Vallès en igual període de temps: 275, xifres que donen una proporció de 10 per 10.000 habitants (cens de 1910) per aquella ciutat; i de 24 per 10.000 en la nostra comarca. A més, cal consignar que d'entre totes les comarques catalanes, el Vallès ocupa el terç lloc de les 22 en que s'ha agrupat, i més particularment, el nostre partit judicial de Granollers, que per si sol ja l'ocupa.

¿A quines deduccions condueixen aquestes xifres? A moltes, i per cert ben doloroses, la primera de les quals és la de que la nostra comarca, junt amb la de la marina i Plà de Bages, és la més alta tributària de la desequilibrada població del manicomi de Sant Boi. I si considerem que encara aquestes xifres no són absolutes, puig que la present estadística no enclou els malalts que paguen l'estatge al manicomi, la deducció de que vivim en una comarca flagellada per la bogeria, encara és més esgarrifosa.

¿I quines poden ésser les causes d'aquest damnat flagell? Heus aquí la part important del problema. Ningú en tèn esment d'aquestes desgràcies que d'individuals i familiars es converteixen en col·lectives, per la corrent de degeneració que menaça als nostres habitants i socava fonament els fonaments

de nostra raça. Es precis que tot-hom s'en assabenti d'aquesta dissort. No tot han d'ésser notes alegres i joganeres en la nostra vida, puig per molt que veïem bonic el nostre Vallès i adhuc plè d'ufana en les seves més variades activitats de l'humana convivència, el perill de degenerar existeix, el mal augmenta, creix i s'intensifica. Cal aturar-lo per la nostra pròpia existència comarcal. Cal venir en coneixement de les causes, de l'essència d'aquest mal, puig, mal podrèm propugnar pels nostres interessos materials i riquesa rústica i urbana, si el cervell decau, frontolla, degenera llastimosament.

¿I quines són realment aquestes causes? Moltes. Ens vagarà d'estudiar-les defingudament en altres treballs periodístics. Mentrestant, i a modo de sumari, consignem-les lleugerament i s'en capirà llur extensió i importància. Vida social en general, vicis, costums, pauperisme, hàbits personals, alcoholismes, infeccions diverses, habitació, alimentació, trastorns nerviosos de totes menes i orígens, malalties venerianes, tabaquisme, herència directa i misions coniuçals, oficis i ocupacions, i mils d'altres causes directes o predisposants als estats anormals declarats, o a aquells altres estats que sense traspasar els llindars de la cordura, són simples degeneracions de l'esperit que emmenen els diferents estats intermitjos que són els que en la societat passen desapercibuts i que resulten, després de passar els diferents sedaços de degeneració, engendre de les més afroses mutilacions intel·lectuals, morals i del esperit.

Heus aquí plantejada una qüestió inquietant. ¿De la llur divulgació en podrèm treure profit? Potser si; no tinguem desmais en aprofundir dessorre les nostres imperfeccions humanes i socials, doncs, si resa l'adagi popular «qui et vol bé et farà plorar», el coneixement de les causes dels mals, coneixement que tant quant es divulguin millors fruits ha de donar, ens guiarà al plantejament dels remeis. I si per intuïció ens pensèm que tractant de corregir-los posarèm una pedra-fita de nostra regeneració mental, haurèm

donat un bon pas a profit de nostra raça i més concretament en auxili de nostres volçuts germans de comarca.—A. C. C.

Parlant amb En Pineda

Aprofitant l'estada entre nosaltres del notable cantant granollerí, havèm anat a veure'l per a que ens digués quelcom de la seva carrera.

Després de la salutació natural i de donar-nos a conèixer com a representants del DIARI DE GRANOLLERS, ens explicà lo següent, atenant a la nostra curiositat.

—...?

—Ving molt a gust a Granollers, no sé que em passa, que cada vegada m'hi trobo mes bé... i el públic d'avui també m'agrada més que el d'avans. Es més intel·ligent i, com a deducció natural, més exigent, però sap celebrar la tasca que li oferim els artistes, si aquesta és bona.

—...?

— Les meves emocions més grans dintra la meua vida de cantant les he rebut a Granollers i les recordo perfectament: El meu debut en «La Monteria» l'any 1924 i la nit del meu benefici a La Unió Liberal, que em corprenà verament.

—...?

— Les ovacions vinguin d'on vulguin sempre les estimem els que treballèm pel públic, però fora de casa m'han satisfet més les de Barcelona que les de Madrid, amb tot i creure que els madrilenys són més experimentats en teatre.

—...?

— Com a treballar més a gust, amb el teatre líric català.

—...?

—Del nostre teatre es el «Don Joan de Serrallonga» l'obra per mi preferida. Del gènere castellà és en «Bohemios» on se m'hi va tota l'ànima. Represento molt a gust també «Doña Francisquita» i «Los Gavilanes».

—...?

—Estic satisfet del que faig, però crec que ting encara quelcom per aprendre i ara continuaré rebent lliçons del meu mestre Sr. Canalda.